

Een Christeligh
Tacksejelles Predican/
taghen aff then us. Psalm.
På then allmenna

Tacksejelle Daghen

Swisten

Then Stoormechtigste Höghorare Furstinna och Fröken/

Fröken CHRISTINA

Sveriges/ Göthes och Wendes Uthkorade Dronning
och Arif. Furstinna/ Stoorfurstinna til Finnland/ Hertiginna
vbi Estland och Carlen/ Fröken vthöfuer Ingermanland/.

För then stoora och högha Gudz wälgerning/ at thet blo-
diga Kriget/ emellan vårt käre Fädernes land Sverige och Dan-
mark/ är nu mera wendt til godt förtroende/ trygg fredh och
religkeit igen/ påthen 7. dagen Novemb. vbi alla För-
samlingar omkring hela Sveriges Rike/ at hål-
las/ allernadigest hafwer förordnat.

Enfalleigha förklarat och hållen i Borgo Byckla 2 br 1646. och
efter vegåran/ vnder Trycket giswen 2aff

HEINRICO CARSTENIO, Past. ibid.

Tryckt i Åbo aff Peder Wald/ Åhr 1646.

(32)

Edle Wâlborne/

Herr JOHAN BERNTZ/

til Strömfbergh och Spirtsund / etc. wâlsörordnat
Landshöfdinge öfuer Sala- och Kopparberget/ så ock Vice-Prä-
ses, vhi thet Konungzliga Bergz-Embete i Stockholm/
minom gunstige Herre Befordrare.

Herr LORENZ CRENTZ/

til Sarstwax och Casariz/ etc. Assessor vhi thet Ros-
mungsliga Bergz-Collegio i Stockholm / minom
gunstige Gynnare /

och

The Åhreborte/ Högh och Wâlbetrodde/ Welachadhe
och Förfändige gode Herrar och Män/

H. ERICH JOHANSON H. URGESTIN LARSEN/
Klöfverbladh/ Cammererer
öfwer Fin- Ingerman och Lijff-
land.

Inspector öfwer Sjötolerna i
Stoorsfurstdömet Finland.

H. THOMAS THOMA-
son/ Inspector öfwer Landz tol-
lerna i Stoorsfurstdömet Finl.

H. JOHN GREEL/
Borg. och Rentomestare vhi
Ny Helsingfors.

H. FRANS Stockman/
Förnemligh Handels-Man i
Borgo.

H. JOHN STOCKMAN/
Förnemligh Handels-Man i
Ny Helsingfors.

Minom bewâgne Gynnare Befordrare och synnerliga gode wens-
ner/ åt thenna enfälliga predican/ til tacksamhetz tekni/ för
alla bewijsta welgerningar/ tånklingen och flitwâlligen
dedicerat och förâhrat.

Aff

Heinrico Carstenio Past, in Borgo.

IN NOMINE JESU!

Textus: Psal. 118. 12. seqq.

Man stöter migh at iagh falla skal/men H E R -
ren hielper migh. H E R ren är min macht/
och min Psalm/ och är min saligheet. Man sium-
yer medh glädie om segber vthi the reitsfårdighas
hreddom/ H E R ren högra hand behåller segren.
H E R ren högra hand är vphögd/ H E R ren
högra hand behåller seghren.

E X O R D I U M.

Gössver H E R ren/ chen i Zion boor/ för-
lunner ibland folken hans merck/ ty han
förgäter icke the fattigas roop/ säger then H. David,
i then 9. Psalm. v. 12.13.

Medh hvilka ord/ then H. Propheten och Psalmisten
David vis os/ till en innerligh och hierteligh tackseyelse/ es
moott Gudh then aldrahézka/ upweckla och förmana/ at wif/
nemliga/ honom som i Zion/ thet är/ H E R R E N G V D H/
som i sina Christeliga försambling boor/ ther han sins namips är
minnelse stichtat hafwer/ kommer til oss och welsignar oss/ Exod. 20.24.
Skole loswa/ prysa/ tacka/ åhra och berömma/ heldst emedan thet är/
en kosteligh ting att tacka H E R R A nom och loffsunger tino nampne
ta Aldeahögste. Om morgonen förfanna tina nådh och om affronen
tina sonning/på tiyo strenger och psalitare/medh spelande och harpo/
Psal. 92: 3. 4. Therföre loffsungher/ loffsungher
Gudhi/ loffsunger/ loffsunger wårom Koning.

A q

Ep

Thy GBdh är Konung på hela jordenne / loffsun-
ger hemom förfästeliga / Psal. 47: 8. Upfyllens
medh then Helgha Ande / talandes medh idher i
Psalmar och Loffsånger / och Andeliga Wysor/
sungandes och spelandes H E R R Anom vthi i-
dor hienta / altydh tacksevandes Gudhi och Fadre-
nom för hvar man / vthi vårs H E R R Es J E-
S U S C H R isti namn / säger then H. Apostlen Paulus'.
Eph. 5: 19: 20. Then nu få tack offrar / han prissar
migh / säger H E R ren / och ther är vägen at tagh
wysar honom Gudz saligheet / Psal. 50: 23.

Thenäst och til thet andra / vil then H. David, at wif
skole förkunna H E R R Ans werck ibland folken. Endoch /
H E R R Ans werck åro stoor / och then som uppå
hem achtar / han hafwer lust ther aff / Psal. 111: 2.
och skolle man hem alle rekna / så wordo the flere än sanden/
Psal. 139: 18. Likwel / så är / om hvilket then H. David härtas-
lar / itt besynnerligie H E R R Ans Gudz werk / hvilket man för-
kunna skall iblan folken / nemliga / at H E R R En G Bdh
förgäter icke the fattigas roop / thet är / han läter icke
then fattiga och elenda roopa förgefves / hans förfästar / förfästu-
ter och förachtar aldrigh hans bön / vchan hans bön möste gälla
för H E R R Anom såsom itt rödkoffer / och hans henders up-
häfande / såsom itt affron offer / Psalm. 141: 2. Ach ja!
H E R R En wender sikh til the öfvergiffnas bön
och försinär icke theras bön / Psal. 102: 18. Therom
talar H E R R En G Bdh selsf medcta trosteligha och sagher;

Jazh

Iagh beor när them som en förfrossat och ödmjuk
anda hafwa/ på thet/ iagh stal mederquecia the
ödmjukas anda/ och heela the förfrossadas hierfa/
Esa. 57:15. Och åter: Iagh seer til then elenda/
och til then som en förfrossat anda hafwer/ och til
then som fruchtar för mitt ord/ Esa. 66:2. Ja/ thet
stal stee/ för än the ropa/ vil iagh swara/ medan
the ånnufala/ vil iagh höra/ Esa. 65:24. Så/ så är
nu GBdh hardt när then fattiga/ och föräcktar
hans roop icke/ ty han är doch icke en Gudh/ then
fierran är/ Fer. 23:23. Så/ så är HERREN Gudh
hardt när them/ som itt förbråkat hierfa hafwa/
och hielper them/ som itt bedröswat moodh hafwa/
Ps. 34:19. Och heeter alecā thet/ som then H. David talari then
18. Psalm. v. 7. När iagh är i ångest/ så åtallar
iagh HERMAN/ och repar til min Gudh: så hö-
rer han mina röst ass sitt Tempel/ och mitt roop
kommer för honom til hans öron. Thenca/ thettas
mine elselige/ skolle wj förfanna hvar annan inbördes.

At nu HERREN vår Gudh böt loff och tack/ åhra och präsa/
i synnerheet herfore/ at han icke förgäter thens fattigas roop/ thet
påminner oss medh retto/ therna närvärande almenne solenne: Tacke
sejelse Dagen/ hvilken kringon heela Röret at hållas/ vår käre hö-
ge nådige Ofwerheet nådigt hafwer påbudit och besalar.

Besunner och tencker/ mine Elselige/ något litet tillbaka/
(1.) på then besvärliga och onda tiden/ ihwilkom wj lefwe in-
nom vårt käre Fådernes land. Ty hafwe wj icke medh wå-
ra swåra och grofwa synder/ särdeles vthi themna Provincien
och Landzorten/ dragit os vthöfwer hårda åhr och dyrjan tjdh?

Hafwer icke Stogh och March/ Aker och Eng/ Giss och Gise/
watt/ hos os mestadeels slagit fei? hafwer icke handel och
wandel/ slagit tilbaka? särdeles/ i themma förtedna Wåår/ tå
then swåra földen förderfwoade alles våra åkrar/ loka som hadhe
the medh hwiselerst warit öffuerbredda/ war tå icke hwar manus
lagar/ Ach! wå arna hwarad wilie wif i thetta åhr åta? hwarad
willie wif dricka? hwar medh wele rej/ i höst/ såå våra åkrar/
är os tå ale boretagit/ ale vndan henderna försprungit? Ach
hurw många hecca och bittre tårar woro tå felta? Men hwarad
stodh os tillat göra? inthee annat/ vehan som vår Christeliga
lare Ösverheet tå påbödh/ trada up i HERAns a hwo/ medh
fastor och böner endrecheliga ropa til Gudh och sökia medh
booferdige hiereta lindring på våra välförtiente straff. Wij
hafwe/ så på våra allmenna Solenn fast och Döne Dagar/
som vthi våra hws/ medh en ödmjuk bönburit sådan vår nödh
och jämmor/ fram för HERL nom G Vdhi/ bidit om syn-
dernas förlåtelse/ och sökt medh booferdige hierata tilgiffi och
Konsmål på välförtienta straff och plågor/ vthloswandes HER-
ranom Gudhi boot och bättring. Men/ hwarad hafwer then
tiädige och barnhertige Gudh gjorde? hafwer han straffat os
efter våra synder/ eller wedergollit os efter våra misgärningor? Ach ney! ach ney! ty/så surri wif wende os til hono/så wende
han sigt til os igen och låt sigt snart ångra straffet/ Joel. 2:13.
Therfore/ såsom en Fader förbarmar sigt ösver
barnen/ så förbarmar sigt och Gudh öffuer them/
sem fruchta honom/ Ps.103:13.

Gåar nu/ mine Elstelige/ til idor wisthuus/ seer på idra
åkrar/ sköder påidor handel och wandel! O hurw åren i vcl-
signade på alla sidor! Edher wisthuus gifte a/ emot all i thor
förhoppning/ then ena spissningen vch estey then andre/ Ps.144:
13. Edra åkrar grönas medh lust och frögd för idor ögon/ at i
ånnia

annu förtvisten föda ther aff! Edher hattel och wandel är
kvinnen sikhå före igen/ at i någorledes idor näring och uppe-
hålle h. sva kunne! Hwad h willien i meera? Altså gifwer

HE**R**ren them maat som fruchta honom/ Ps. 122:5.
Är nu thetta icte **H**E**R**Rans werck? Är thetta icte **H**E**R**Rans
stora welgärning? O så lofwer **H**E**R**Ran/ som ibland ider boor/
förlunner hans werck ibland folken/ then som icte förgäter thens
fattigas roop i hans nödh och elende.

Besinner och tenciter något sleete tilbaka/ (2.) på then bes-
svärliga och onda tiden/ i hvilkom wijs lefwe vhem wäre käre
Fädernas land. Hafwe wijs icke på alla sidhor haffte/ och åno
ni hafvre mechtige Fiender och overvener/ färdeles/ vihi then
Romeriske Riksaren och alt hans anhang? Åro icke än i dagh
monga förstar aff thet Romerska Rikset os emot/ hvillka hielpa
ti/ så myckit the förmå/ osölia vår undergång och förderff?
Och är het icke ther with blifvit/ at the som åro fiender til
Christi fors/ Phil. 3:18. os hata/ försölia/ och willia os aldeles
undertrycka och i grund förderfwa? Behan ock the/ som åro
aff en Christeligh religion/ så väl som wijs/ hafva Gudz ord
sä reente och lära/ som wijs/ thet höra/ låsa och bruks/ så wel som
wijs/ stempla emot os/ söktia vår scada och förderff/ och inthes
heller see/ än at os illa ginge/ Så/ så/ thet see wijs gärna/ Psalm.
35:21. Må wijs icke medh rätto/ klag med David, Ps. 22:12.
Angest är hårdt när: Störe Stwfar hafwa be-
lagd os/ och seete Oxar hafwa omhverfet os?

Hoo weet icke hwad hitt os förmadeligit Krishh/ både till
land och waten/ är upwurit thesse begge Nordste Rikten/ Swee-
rige och Dannmarck/ emellan? hvar igenom stede är/ at wijs
åro merckeligen trengde wordne. Dhuru monga stora be-
svär hafwa dessa mechtiga Krishh fördt aff sikh på alla sidhor!
huru monga vthlagor? huru monga bedröfwade Enklor åro
therigenom blefve? huru mongha Fadherlösa Barn? hu-
ru mons-

xxi mongha fattigha / the ther istå hws och heeta wannde
moste?

Nu/ theta ale hafvre wi i lilla motta flagat HERRa-
nom Gudhi/ och medh heeta tårar roopat til honom/ han willie
i nade förbarma sikh öfwer os. Men/ hr adh hafwer thet
nädfulle Gudh gjorde? hafwer han stoppat sina öron til/ och
wil os icke höra? Ach ney! Ach ney! HERRen hörer
sina fattiga/ och förachtar icke sina fångna/ Psalm.
69. v. 35.

I Tyskland hafwer then gode Gudh/ drifvit våra ovänner
ulbaka/ Psal. 9:4. låtet oss winna/ then ena segbren eftter then andras/
Psal. 84:8. och varit medh oss/ Gudh vårt beskydd/ Psal. 46. 11. medh
z. May ii Konungen i Danmark/ hafwer fridzens Gudh gifvit
offenigheet/ vänskap och god förtroende igen/ hafwer drifvit vår
rätt och vår saak/ Psal. 9:5. Hafwer satt vårom lunde sina
grenssor/ Psal. 74: 17. gjordt våra bomar fasta/
och stäffat vårom grensomm fridh/ Ps. 147:13.

Thersöre/ Läter oss lofwa HERRan/ then i
Zion boor/ lofwa HERRan min sial/ iagh wil
lofwa HERRan/så lenge iagh lefwer/och lofssum-
ga minom Gudh så lenge iagh här är/ Psal. 146: 2.
Ty HERRen stäffar them rätt/ som våld lydha/
ibid. v. 7. HERRen är osäyeligha stoor/ och hans
macht är underligen. Lofwer och priser HERR-
an så högeliga som i förmå/ priser honom aff alla
kräffter/ och wender icke igen/ säger then andrigt Lä-
raren Syrach cap. 43:31. seqq.

Ther medh/ ai hetta så myckie bättre må aff oss kunna see/ så
läter oss til thenna upläsna Text och then samma i HERRans fench-
san/ vihi thesse eftersöligande Stycket öfwerwåga och betrakta:

Först

Först / huru GUDz helgha Församblingh / moste
monga anstöter / aff sina mechtiga fiender / her
i Werldenne / lyda / och / huru HERREN
Gudh henne underligen therisra hielper.

Sedan / wele wu besuma / huru Gudz högra hand
endligen behåller seghren / och / huru man ther-
om flunger medh glädi / vthi the Rettferdighas
hyddom.

Gudh vår Vare Himmelste Fader uplyse och regere oss medh
sina Helga Ande / at wñ thera / hans helga namn til åhro / och oss til
wälferd nyrea och saligheer höra och lärta moge / Amen.

Thet Första Stycket /

Nelangande / mine Eftelige / thetta / första stycket / om Gudz
Helga Församlingz monga anstöter / som hō aff sina mecht-
iga fiender / her i werldenne vthstå och lyda moste / therom tas-
lar then H. David så: Man stöter migh at iagh falla
stall.

Vthi thenna orden flagar / then Helge K. David, öfwer
sna fiender och oponner / hvilka honom icke allenes dagligha
försmåda / Psal. 102:9. Vthan ock settia honom medh sådans
anstöter så hårde til / at hvar Gudh wordo honom icke uppehål-
landes / moste han visserliga falla. Och wil hā her så mykt sätja:
Nich HERR min Gudh / huru monga åro mina
fiender / och så monge som settia sigh emot migh /
Psal. 3:1. the migh stöta / anfechta / häda / försmåda / och på fall
haftra willia. Her är dicswul'en / verlden / mitte egit kött / som
migh icke allenes / hårdelighen / medh svåra anfechtingar / til-
sättia / vthan ock / ibland andra mina oponenter är min egen

Swåär Fader Saul icke then ringaste/ hvilken vhi alle vun
söker effter min olycka/ står effter min stada/ örför mig förs
derff/ seer heldst min vndergång/ och försö ier och stöter mig
svåra at iagh falla/ at iagh förderfwas och aldeles till inthee
wardastulle. **G**ågör ock min egen Son Absolon, drifwer
mig vihu Riket/ trenger och stenger mig ifrå mina lare vns
dersätare/ förföljer och bedröfwar mig/ at iogh vhi elendheet/
jewner/ och sorgh wandra moste.

Hwad nu then Helge Konung David, fromme Christ-
ne/ öfwer sina förföljelse och anstöter/ flagar; **T**hee sat ma
hafwer och Gudz helga Försambling och alla Christogna hi-
car orsaal/ at flaga/ här i werldenne. **A**ch! hurumonghes
huru mechtige/ huru starkle fiender hafwer hon! hvilka henne
erengia/ pläga/ förfölja/ bedröfwa och stöta/ at hon jro falla
scolle. **O**ch åro hennes fiender off tweggiahanda slag:

Ehe förste ärre andeliche och osyntliche/ thet är/
Satan/ medhalle onde och oreene andar/ hvilken/ medh them
ligger dagliga lylka som til stridz emot then Christeliga Kyr-
kian/ hafwa rystat sigh til/ widh alla endar/ at storma på henne/
williandes gärna i grund henne vthrota och platt förderfwa.
Han är nu Gudz helga Församblingz affagda fiende/ och heeter
djeffwal/ hvilken omtrig går såsom icc eytande Leyon) och föller
hwen han upsluka må/ 1.Pet.5:8. han är then Owen/ hvilken kommer
och fårt ogräs mitt ibland hwetet/ Matth.13:15. han är then stanlösej/
som kommer til städies i Kyrkian/ thet fromma hietan försambladhe
åro/biuder til/ at taga them Gudz helga ord/vita theras hietan/at the
icke reso skola och biufwa seelste/ Luc.8:11. vthan heller förderfmadhe
til löjf och stål. **E**n fördömlsen sofwer icke/ 2.Pet.2:3.

Strop i Paradijs hafwer thenna mechtiga fienden upfas-
stat sigh emot våra föräldrar Adam och Eva, strjde
them emot stöt o h öfwerreunnit them/ at the moste falla ifrå
Gudz til honom/ ifrå Himmelriß/ til helvetet/ ifrå welsignel-
sen til förbannelsen/ ifrå liuset til mörkret; och hade han thenna
segres

segren/ till ewigh tijdh/ öfver thett/ och alla theras effterkomma
mande/ behållie/ hvor HEKren JESus CHRISTUS icke ha-
de kommit/ och som en stark och modig Hielte/för them stridit
och temyat hafwer så honom öfvervunnit och nederlagde/ bloe-
tat Förfärdendomen och welligheterna/ hafwer fört dem uppens-
barliga/ och gjordt en åhrlig seger aff dem/ genom sikh sielff/ Coloss. 2. 15. Nu hecet thet/ som CHRISTUS sielff sätter/
Thenna Verldennes Förste kommer/ och i migh
hafwer han inhet/ Job. 14. 30. Ty/ för then skall
uppenbaradhes Gudz Son/ at han skolle nedher-
slå dießwulsen's gerningar/ 2. Job. 3:8.

I then första verlden/ låter dießwulen och see sitt hand-
werk/ då han icke allene med Cainieiske mord/ förföljer och
stöter Gudz helga Försambling; Ethan och legger heela verle-
denne sår ana snaror före/ ther medh han them alle fängar och
öfvervinner/ at the alle igenom matnflodena förgåas måste/
undantagande then Rektferdige Noah och hans hws/ Gen. 7.

Så hafwer han i alla verldennes tider/ medh sitt onda
och fiendtliga uppsät forit foort/ at förfölja och stöta Chr. JESUS
H. Kyrka/ och gör thet ännu i thena dagh: Ty/ thet är hans lust
at han måtte sella henne/ såsom hwete/ Luc. 22:31. Therföre
säger then H. Apostelen Paulus/ Eph. 6:12. Wij hafwom
icke allenast stridh emot lött och bledh; Ethan emot
Förstar och welliga/ nemligha/ emot verld-
ennes Herrar/ the som regera i theima verlden-
nes mörker/ emot the onde andar under him-
melen.

Thenne är nu then mechtiga fienden/ som dagliga ligge
emot os til stridz/ Ty är han och then starkt bewapnat/ huiken
se hws leverat/ Luc. 11:22. han kallas verldenes Gudz/ 2. Cor. 4:4.

Christus sself/ fallar honom/ thenna verldennes förste/ Joh:11:39
ep:14:30. Och heter ther medh thenna var fiende icke/ vana est sine vi-
sibus ita/wrede utan krafft/nej/han hafwer een stoor wrede/Apoc:11:12.
Och när Gudh var HEbre flepper honom tygelen/ försöker
han sina mache/ tå moste snare en olycka fölia på then andra/ och
alt falla öfwer en hoop/såsom ibland andre/Jobs historia klarlig-
gen het vhwissar/ Job.1. § 2. En/när han reser sig/
förfära sig the starka. Om man vil til honom
medh swerd/ så rörer han sig inhet/ eller medh
spetz/ skott och harnist. Han achar jern såsom
strå/ och koppa såsom rutit tråd. Ingen Skyt-
te förlaghar honom/ Job. 41. 16:17:18. Henne läter
migh vara en mechtig fiende!

The andre Gudz Församblingz fiender är
lekamlighe och synnlighe/ thet är/ alla Rättare/ Tyranner
och Ogudachighe. Förty/ hwad hä then leede och fulle anden
dieffwulen för sig och vthan medelicke kan vthreita/ thet förs-
söker han igenom medel. Och brukar ther til/ inga enfälliga/
inga fattigha/ inga ringa/ eller för verldenne förachtade mens-
tiskor/ vthan kloka/ vissa/ rika/ förmögna/ föremilige/ ans-
seenligh/ och fast the wellugsta i heela verldenne.

Såsom nu Sachan wel weet/ at then Christeliga församblin-
gen/ hvilken Christus JESUS medh sitt blodh förverifvar hafwer/
Act:20:28. är Gudhi myckit kär/ och är dyrt achart för hans öghöns/
Esa:43:4. at HEren Gudh håller wård och wårda om hennu/ Ps:111:4-
at han håller hene såson en Signez ei 13/ Hagg:1:12. at/ then hene rö-
rer han rörer hans ögnasten/ Zach:1:2. at hon är för honom styrkning
såsom en tentestruft/Mal:3:16. och at han håller hene vid mache genom
sina reutfredighez högra hand/ El.4:10. Alltså weet then otte
andan oek väl/ at han heme igenom ringa och förachtade mes-
del ingen städha kan göra; therfore brukar han til hennes fö-
soliare/ the klokaste/ the mechtigaste/ the anseenligaste her i
verlden. Såsom wij ther uppå monge exempel hafwe vhi
then H. Skrifte.

Hwad

Hvad h[m]äste then fromme Noah och hans fära Göt[samling/ i then första verlden/lästa? endogh hon var säsomi en klen hiord/ *Luc. 12:32.* och emest then stoora ogudechtigha hopen/ säsom inhet til reckandes: likvel skulle Sachan igenom Tyranner och wälzwerkare then lilla Gudz Försambling plåga/ stöta och bedröfwa/ *Gen. 6:4.* Ach/ th werr/ huru wiste Lamech alredho i sin t[er]f/ berömma sig för sina hustrur/ at han hade dråpit en gudhfruchtigh Man och en froom Pgning/ *Gen. 4: 23.*

När diefwulen enclte ån lengre/igenom Pharaos/plåga/ besvära och betunga Israels barn/ vhi Egypten: och han sähg/ at Gudh Alz mechtigh genom sing mechtigha hand halp hem ther ifrå och förde them ther vth: så moste icke then rängeste up effter hem/ vthan Konung Pharao sätff medh en wel tilrussat Kriiggsmästare fägar effter them/ *Exod. 14:5.* När Sathas förfölge then fromma Lot och hans Försambling/ så moste icke tree eller syra ther til hielpa/ vthan hele Staden Sodom/ vnge och gamble och alt folck tilhopa/ *Gen. 19:4 seqq.* hvilka trengde sig hårdeliga r[ed]h wäld in påmannen Lot/ och ville förgöra honom och hans hws.

När henna mechtiga fienden tenckte vhi Staden Jesusalem/förklena och nederleggja Gudz thens Alrahögstes åhra och beröm/ tenckte Staden öfverfalla/ Konung Hystia och hans folck förgöra och dråpa: Så upwecker han then mechtige Monarchen Sanherib Konungen i Assyrien, och drifwer honom ther til/ at han medh en mechtigh Kriiggshåår/ öfwer hundrade sem och ötatiyo tusend stard/ rycker för Staden/ häder och försmäder H E Xren Gudh i Himmelien/ intager alle fasta Städter vhi Juda och wanner them/ och

förfreder alt folck i landet/ at the icke wiste snart/
hwarz vth eller inn/ 2. Reg. 18. Es. 36.

När diefwenen sökte ester/ at förgöra vår Fdre H. Krc och
Frelsare JESU Christi/ star i hans barndom: då moste R.
Herodes upptena Sathan/ och låta dräpa the arma menlöse och oskyldige
barn i Betlehem/ Matt. 2.

Så gör han ock thet ån idag. Moste icke Väven i Rom
förtappelsens barn/ hvilkens tilkomnelse är skeedt ester Sa-
thans werkan/ 2. Thes. 2. 3:9. försölia och stöta then arna lilla
Evangelistahopen/ och thet/ medh mord/ eeld/ brand och my-
sin blodz vthgintelse. Nienna icke Satan, monge mechtighe
Konungar och Potentater/ ja ock the/ som willa Christna he-
ta/ och hielpa til/ på alla sijdhor Gudz Försambling/ at belri-
gha/ försölia/ bedröfva/ engla och plåga/ at hon jw flaga mo-
ste/ off then 42:8. Psalm. Alla flodar fråsa fast/ så at
itt diwp brusar her och itt ther: alla vatuvågar
och höllior gåå vthöfwer migh. Ach! thet må thet arna
Tykland ia bekenna/ ther som monge heilighe Städter/ monge kostes
lighe landskap åro heeldt ruinerade och fördreswadhe: thet sem mon-
ge wijde berömdne Academier/ monge merckeliche Scholar liggia nider
och åro försalne. Ach then godhe Gudh wille oss och wätt täre Hä-
dernesland för sådana arge och stadheliche fiender nädeligen bewara.

Thetta tienar of thet til/at/när wj aff sådan jemmer höre/
eller at then medh vår ögon see/ wj tå theröfwer icke förarges/
vhan fast meera betenkic/ hvadch then H. Johannes skrifter
i sin oppenbarelse/ cap. 12:12. Bee them som som boo på
jordenne och på hafswet: En diefwenen stügger nith
til idher/ och hafswet en stor wredhe/ wetandes/
at han icke long tjd hafwer. Hwarföremoste sådana
Gudz och JESU Christi Församblingz anstöter och försölier/
vara icke wift teckn/ til then yttersta dagen/ om hvilka
Christus merckeligen talar hoos Matth. 24.

Läser

Låter os förthenfull stadige stå åt hessa fiender
emoot / i tronne / 1. Pet. 5:9. på thet vij mågha wa-
ra beredde at tempa en godh kamp / behålla trona /
2. Tim. 4:7. och godt samvett / 1. Tim. 1,19. och vnd-
sly alt thet onda som anten är / eller än kom-
ma skal / och stå för Mennistiones son / Luc. 21:36.
Låter os icke gissuathess fiender orsak / medh våra sunder / at
komma then os på halsten / vthan heller besätta hvadö vår
HERR EHRÄGS os lärer / Ioh. nn. 12: v. 35.
Vandren medhan i hastven luset / at mörkret be-
gryper idher icke. Hwullen som vandrar i mör-
kret han weet icke hwart han går. Trod på
luset: ty luset är än medh idher en torf tisdh.
Och David Psal. 95:8. Idag om i horen **HERR**-
rans röst / så förstöcker icke idhor hierta.

The andra / som os then helga Konungliga Profeten
David förehåller / så är nu **HERR**ns Gudz hielp / ther medh
hon sin kara Församling ifrå hemnes mechtigha fiender för-
lossar / ther omgålar vår Læsa så: Man sñöter mig / at
iagh falla skal: Men **HERR**nen hielper mig; /
Q. d. Endogh mina fiender och ovener dia ga ista mänga/
endog the stora och plåga mig / at iagh falla skal: ukvel så hielper
mig / at iag öffuer enda blifver / icke min egen krafft / icke mina rijo
Edomar / icke mitt Konung artje / icke mina weier eller frendes/
Vthan **HERR**EN / **HERR**EN / som är en
HERR öffuer alla Herrar / Apoc. 17:14. som
rygeliga förmår göra meer än vij kunnen tenckia
eller bidhja / Eph. 3:20. som gijwer Konungarij-
ten

Ken hwt han wil/Dan.4:29. som är thē besta fruen.
Ioh.15:13. han/ han och ingen annan hielper migh/ han och ingen annan häller migh vidh moche/ han och ingen annan vprets er migh.

Här aff see wj iwo klarligha/ at HENREN Gudh i Himmelens året/ som sna Christeliga Församlingh beskyddar och bewarar/ som bär och dragher itt faderligie hiereta emoot hennes/ som seer mildeligen til hennes stoora nødh/ som hielper henne cher vch/ och setter hennetil åhra/ Psal.91:15. som liufighen eröstar henne/ och säger/ Esa.49:15. Men dock en Quiina sunna förgåta sitt barn/ så at hon icke förbarmar sigh öfuer sins lüffz son? Och om hon än förgästen/ så wil iagh dock icke förgåta tigh/ min färe Församling/ Sij/vppå heiderna hasver iagh uppecknat tigh. Hennes nødh är hans nødh/ hennes jemmer är hans jemmer/ hennes förfölelse är hans förfölelse.

När Saul än hadhe trugh och slagh i sinnet emoot HERRENS Lärjungar/ gick bort och togh fullmacht ether uppå/ at alla/ som JESVIR CHRISTI sunn bekende/ thet wore Man eller Quiina/ them ville han föra bundna til Jerusalem/ då läte HENREN JESVS honom höra sina röst/ så lydhandes: Saul/ Saul hwtj förföljer tu/ icke them/ vthan migh/ Act.9:4. Ty then them rörer/ han rörer min ögnasteen/ Zach.2:8:

Zoo halp Noah vihu Arcken? Gen:8:16. Lotk ifrā the Goedomites hender/ Gen:19:16. gjorde thet icke HENREN Gudh? Zwem halp Israeliterna vihu Pharaos träldom/ Exod:14:13. David ifrā Leijonet och Biönen/ 1.Sam:17:37. Hilstia ifrā Sanherib/ 2.Reg:19:35. gjorde thet icke HENREN Gudh? Zoo halp Daniel vihu Leijonen kylan/ Dan.6:23. the tree Nän vihu then brinnande vgnen/ Dan.3:28. Jona vihu zwolfiskens bwk/ Jon.2:11. gjorde thet icke HERREN GUDH? O så seer uppå the gambias kampel och merker them:

Hwil-

Hvilkens är någon tÿdh på sÿtam kominen/ som bp-
på honom förhoppas hafwer? Hvilkens är någon
tÿdh förläten/ som i Gudz fruchtan blifvit hafwer?
Eller/hvilkens är någon tÿdh ass honom försnådd/
som honom åfallat hafwer? Eh HÆKREN
är nådigh och barnherlig/ och hielper i nødh/
säger then andriste Läraren Syrach, cap. 2:11. seqq.

Besinner nu/ fromme Christne/ hoo hafwer holpit os i
chessa farliga tÿder/ ther wþ på alle sidor åre trengde wordne/haf-
wer ocl icke HÆKREN Gudh gjordt thet? hafwer han icke hols-
pet vår Krigzmacht i Tystland framgeent? förlånt honom/
össuer sin helga Försambling; fiender/ then ena segré eftter then
andra? Hafwer han icke här hemma i landet hållit os midh then
gyllenne fredhen? Hafuer han icke tröstat os i våra bedröfs-
welße? thet må i bedröfwaude Enkior sätja? thet må i fattigha
Fader och Moderlösa barn bekenna? hafwer han icke holpet
os i våras suldomar och frankheetter? ther om må i franske tala
och röna. Therföre må wij wel sätja medh David, Ps. 13:6:7.
Mitt hierta glädher sigh/ at tu så gärna hielper.
Iagh wil siunga HÆKRENOM/ at han så väl
emoot migh gör. O hvilkens herligh trost! Åre nu våre
fiender starke/ mechtige/ weleliga/ och dagliga stå eftter våre
argasta: O så är än tå Gudh vår hielpare/ som drifwer them
tilbaka/ öfvervinner them/ och gör theras skadeliga anslagh
til inhet. Eh/når HÆKRENOM finner man hielp/
Psal:3:8. Hwarföre siunghe wþ ganska väl/ vthaff en vår
Kyrko Psalm:

Vår Gudh är os en weldigh borg/
Han är vår stöd och våria/

C

Han

Han hälper os aff nødh och sorg/
Som op vil här besändria/ etc.

Thet eridie som os then H. Propheten och R. David, före
holler/vthi thenna vpläsnna Text/ så är thet/ at Gudh selff wil
vara sin swaga Christliga Församblingz macht och saligheet
her om säger David yterligare. **H E R R E N** är min
macht / och min Psalm / och är min Saligheet.

Q.d. Tagh är aſla och muld/swag och wanmechigh/och thor på migh
fielſwan icke lhta: Men **H E R R E N** Gudh/som migh ſkapar/ſom migh
återlöst/ ſom migh helgat haſwer/ är min macht/ min Psalm/ min
ſtaſt/min glädie/mitt högsta goda och mina saligheet här på jordenne.

Här haſwe wif äter en rikka tröst/ at/ endogh wif är ar-
me/ swage/ och machlöse Menniskor/ och kunne för våra
mennifligh swagheet ſkull/ vthi ſå monga anfecheningar/ we-
derverdigheeter och förföljelser ey beständande bliſwra/ är tilſt.
wäl **H E R R E N** Gudh vår macht/ kraſſt och starkheet/ then ſom
vthi våra swagheet kan os starkla göra; Ey hans kraſſt är
mechtigh i the swaga/ 2. Cor. 12:9. then ſom ock kan och
wil os medh ſina höghra hand mechteligha vppenhilla/ ſå ſo in han
ſelff ſägher/ Ef. 4:1:10. Fruchta tigh inſhet/iagh är med
tigh/ wyl icke aff/ ty iagh är din Gudh/ iagh ſyr-
ker tigh/ iagh hälper tigh ock/ iagh håller tigh vidh
macht genom mina rettſerdigheets höghra hand.
Wij funna nu sätta: Gudh är vår tilſlycht och stark-
heet/ en hielp vthi the ſtora bedröfvelser/ ſom op
vppå komme åro/ Psal. 46:1. och med Paulo: All ting
ſörmar iagh genom **C H R IſTUM** ſom migh mechtig-
gan gör/ Phil. 4:13.

Later os/ för then ſkul tieno then **H E R R E N**/
ſom

sem är vår mäste och saligheet / i heligheet och re-
fördigheet / i alla våra lyfz; daghar / Luc: I. 75.
Låter os medh barnsligh fruchtan och ödmjukt tråda fram för
honom / och såga: HERRen är mitt liews och min
helsa / för hvem skulle iagh fruchta migh? HERR-
ren är mins lyfz kraft / för hvem skulle iagh grus-
ta migh / Psal. 27:1. Låter os fruchta thenna HER-
ren / så lenge wij lefwe / ty then som fruchtar HER-
ren / han torff för ingen ting förscrecas eller bås-
ta. Ty HERRen är hans hopp. Wel är ho-
nom / som fruchtar HERRen / hvor oppå förlå-
ter han sigh / hwad hä är hans trost? HERRans
ögon see oppå them som elsta honom / han är icke
mechtigt besterm / en stoor starcheet / en flygd emot
hectan / icke skivl emot then heeta middagh / en be-
waring emot staplande / en hielp emot fall. Then
hierat frögdar / och gör ansichtet glade och gifwer
helso / lyfz och welsignelse / sagher then wisse Syrach, cap.
34:16. seqq.

Theet Andra Stycket /

Thi theet första stycket hafwe wiſ förteligen förrummet /
hwad hä mechtige fiender Gudz Försambling hafver / och /
huru Gudz then Alrahögste henne underliggen hielper och be-
varar: Nu willie wij komma til theet andra stycket / och tilseer /
huru Gudz högra upphögs hand endeligen behåller segren; och /
huru man cher om slunger medh gladhi vahi the Reitferdighas

hyddom. Ther om talat wär Text altså: H E R R A n s
högra hand behåller seghren/ medh H E R R A n s
högra hand/ förstas hår intheet annat/ vthan Gudz Alzmech-
tigkeit/ kraft/ macht och stoora welde/ ther medh han förmår
och kan göra i himmelen och på jordenne/ hvad hā wil/ Psal.
115:3. ther med hān förmår göra/ öffuer ale thet wîs kunde tene-
lia eller förståa/ Eph.3:20. ther medh hān sin lâre Försambling
an i thenna dagh stryer/ beskermer/ upphåller/ bewarar och vs-
thu all farligheet krafteliga hielper. Thenna H E R R a n s hö-
gra hand är ingestâdes innesluten/ ingestâdes vthsluten/ vthan
är allestâdes/ såsom then h. David therom talar i then 139. Ps.
v.7. seqq. Hwark skal iagh gå för tinom anda/ och
hwark skal iagh flyy för titt ansichte? Fore iagh
op i Himmelen/ så åstu ther; beddade iagh åth mig
i helwete/ sij/ så åstu och ther. Toghe iagh
morgonrodans wingar/ och blestwe hfferst i haf-
met/ så skulle tin hâd ther föra mig doch/ och tin hö-
gra hand hålla migh. Ther til medh/ är thenna samma
H E R R a n s högra hand upphögd; Hurutå? Når H E R R e n
Gudh beröfsar sna åbro/ stora kraft/ och macht medh någon
synnerligh gärning och underligt werck/ förer thet genom sna
Alzmechtigheit herligen och/ altså/ at alla the/ som thet see/ el-
ler ther aff höra/ moste förvundra sigh therhöfssuer/ och så ja:
H E R R a n s teckn åro stoor/ och hans under åro
mechtigh/ och hans welde warar ifrå Slechte til
Slechte/ emot hwilkom alle the som på jordenne
boo/ för inhet recknas. Han gör alt såsom han
wil/ hâdhe medh kraffterna i Himmelen och medh
hem

them som boo på iordenne/ och ingen kan stå hans
hand emot/ Dan. 4: 2. & 5: 32.

Bethaff thetta/ mine elskelige/ så lärre wif/ hurudan Gudh
mår Gudh/ är then wif dyrecke/ wyrde/ åtalle och tiene/ nemli-
ga/ icke sådan/ som then wanmechtige Dagon/ hwilko the Phis-
listeer tiente och offrade/ Iud. 16: 23. 1. Sam. 5: 2. seqq: en heller sås-
dana/ som then förgylte Kalfwé/ hwilken Israeliterna wyrdade/
Exod. 32: 6. mylit mindre sådā som Baal war/ hwilken the falso-
Propheter tilbodo och åkallade/ 1. Reg. 18: 26. Ty om thessas tas-
lar then Helge Konung David vthi then us. Psalm. v. 5.
The hafwa mun och tala inthet/ the hafwa öghon
och see inthet. The hafwa öron och höra inthet/
the hafwa näso och luchta inthet. The hafwa hen-
der och tagha inthet/ vötter hafwa the ocf gā inthet.
Sådana/ the äro aff guld/ silsver/ koppar/ steen och träa/
the ther hwarlen see lunna/ eller höra/ eller gā/ såger then H.
Johannes, Apoc. 9: 20. Sådana lunna hwarlen
hielpa eller stelpa/ Jer. 10: 5. Ty/ the äro itt väder
och fäfengelighet/ Esa. 41: 29. Confer. Esa. 46: 7.
Men mår Gudh/ är then endeste/ sanne/ rätte/ lefwande Alz-
mechtighe Guden/ then som alla sina fienders macht/ bogar/
pflar/ sköld/ spirt och swerd kan sönderbryta/ och sina Chris-
tenheit/ sitt folck/ sin egendom för alla illwilliande wel bewara/
beskydda/ förswara. Hans Alzmechtighez héghra
hand kan all ting förwandla/ Psal. 77: 11. Hans är
vådhe förstånd och macht/ Prov. 8: 14. Han kan medh
all rett och sanning säja/ Tagh är Gudh Alzmechtigh/
Gen. 17: 1. Hans hand är och bliswer osörförfat/
Num. 11: 23. Mitt rädh bliswer ständandes/ eft-
tagh

sagh gör alt thet migh seckes / säger HERREN
Zebaoth / Esa.46:10. Hans hand är icke förlort / så
at han icke helspa kan / Esa.59:1. För Gudi är ingen
ting omöglich / säger Engelen Gabriel / Luc.1:37.

Ach! huru hafta alla hans käre Christeligha församplings
fiender och förfiliare most thenna HERRANS högra hand och stora
macht lära kan / och förtämma / at han / och ingen annan är then rätta
Guden på jordenne.

Pharao Konungen vchi Egypten / war en mechtigh Po-
tentat och Herre / trozade emot HERREN GODH / och ville
icke leppa Israels barn / vchi Egypten / Exod.5:2. Tånu HER-
REN Gudh ville förlossa sitt arma Folk ifrån then svåra tråldo-
men / ther the vnder woro / tå rustar sich Pharao til / medh hestar
och wagnar / vthvalde sich sexhundradhe wagnar / och hwad
elliest war för wagnar i Egypten / tagher sina Resenärer / sina
Höfwißmän öffuer allan sin Håår / och jäggar esfter Israeliter-
na / Exod.14:7. Men hwad häfwer han medh thenna sin stora
macht och anseenligha vpcogh vthrettat? Inhet! GODZ
höghra handh häfwer honom / hans macht
och all hans vthrustning vthan sverd vthretat och
til inhet gjordt / Exod.14:28.

När Israel kom til Kaphidim / tå kommer Amalek och
alt hans folk och i ljusta motta stridde emot them / så / at Isra-
eliterna woro tå ock vchi stoar fara och nödh. Men / hwad
kunde Amalek vthretta? foga tig! / mestie han ott sijder icke
gifwa tape? / mestie the icke alle genom sverdz egg slagne bli-
va? Hoo häfwer thet gjordt? HERRANS högra hand / HERR-
ANS högra hand häfwer behållit segren. Ther off är thet ses-
dan kommis / at man HERRANOM Gudhi til åminnelse /tblgnd
Israeliterna / säga skulle; HERRANS strydh skal wa-

re emoot Amalek genom ena hand/ under GVDz
besiejd/ Israels barn in fil barnabarn/ Ex. d. 17:16.

Og Konungen/ Dason/ var en mechtig kese/ en stark
hjelte/ hans folke war stort och förfreckligit: emoot
hvilka/ Israelerha föga/ woro till arhande: therföre och
Israels barn sielva tuislade/ näghot tagha sigh före/ emoot
hetta folket/ sasom the bekenna/ som wore bespeja hans land/
sägandes: Wij förmå icke draga upp emot thet folke/
th the åro os förstarke. Wij ságho ther och Ty-
ranner/ Enakz barn ass the Tyranner/ och wij wo-
ro för vår ögon/ sasom gråshoppor/ och så wore
wij och för theras ögon/ Num. 13:34. Thenna R. Ogi
var så stor/ så strå/ at han moste ha swa en jern sång nise alnar
long/ och syra alna breedh/ Deut. 3:11. Så ha swa/ vthan tris-
wel/ desse stoorre keeser/ monga andra starka vthrustninghar
eil stridy/ in ellies gemene Krügg/ mån: h. swa sigh och i lördeels
innehäfft seertyo Stader med hoga mowrar. Endogh thetta
folket så mechtigt war/ endogh the så stoorre fördeeler/ fram för
Israels barn/ innehade: Såmoste the dock gifwa tape/ blefs-
wo off Israelerha stegna/ och nederlagde/ theras mechtiga
befestning/ or intage/ och thein föga någet quarr blifrit. Hoo
ha swer thetta gjorde? Ingen annan/ vthan HEKans
högbla hand/ som dock alltid behåller seghren.
Såar thet och stede medh Sihon the Ammoreers Konung med
Balak the Ammoreers Konung/ medh the Philisteer/ Iebus
seer/ Hetheer/ Phereceer och mycket annat folke/ hvilkes boghar/
sverd/ stöld och spint HEKAn Gudh ha swer sonderbrutit/
och Israels barn/ sin folke/ them/ i hender gi wit/ efter Es-
tebs och Jesus förtrostning/ the ther sadhet! Faller icke i fra

HEK

HERRAN och fructer idher inhet/ för thetta
landzens folke: ty wij wilie åta them upp/ såsom
brödh. Theras besterm är gångit isrå them/ och
HERRAN är medh os/ fructer idher inhet
för them.

Vi läse om Konung Josaphat/ 2.Chron.20. at när ho
nom bleff bodaet/ och han i sanning förnam/ huruledes the Mo
abiter/ the Ammoniter sampt medh them/ aff Amunim/ ru
stade sigh til/ at strjda emot honom/ fruchtade han sigh swärli
gha/ och råkade vthi sådana hiertans ångest/ at han ock icke vis
ste/ hwad hä han sigh stole företagha/ bekende in för Gudh i him
melen/ sigh ingen macht hafwa emot then stoora hopen/
Vijs weke icke/ o käre Gudh/ hwad hä wij göra
stole/ säger han/ vthan vår ögon see til tigh, Men
hwad hä stedde? Först/ fröstar Gudh Josaphat och hans
folk/ genom Jehaseel/ at the icke stole fruchta eller gifwa sigh
för then stoora hopenom/ ty ih skulle icke strjda vthan han ville
strjda för them/ och sedan/ när nu strjden och slaget skulle be
gynnas/ då lagar then gode Gudh så/ at baathären/ som emot
Juda kommen war/ kommer in på Ammons barn/ Moab/ och
them aff Scirs berg/ och slår them: ther off kom het då sedan
at then ena drogh sit sverd vth/ emot then andra/ vthi fiendens
lägre til at försylla/ förderfwa och nederleggia hvar annan:
ther igenom fick på sidstone then H. Josaphat seger öfuer sina
fiender/ vthan sverd. Thetta hafwer **HERRAN**s
höghra hand gjordt/ som är upphögdt och altydh be
håller seghren.

Ach! huru ofta hafwe wij warit vthi fruchtan
och ångest medh then frome Konung Josaphat? heidst då os är
bodaet

b. dhat o h w i förtvisso hafive förmuntne/ hvad h för meckles
g. finde i hafwareest sigh vp emot os/ på alla i jdhor! Offta
he' te wi giordt os selsamma tanclar/ huruledes sådana swåra
ot/ mechtiga Krijgh/ bådhe emot the Keyserske i Tyskland/
så väl som the Daniske i Dänmark/ skulle kunna vhföras/
emeden wi ingen macht hadde emot then storahopen. Men
nu wete wi/ huru underligen Gudh hafwer holpet os i Tyskland
emot the Keyserske/ gifvit Sveriges Rijkes Armée then
na segren eftter then andra/ driftvit alles våra fiender tilbakas/
affwendt alla stadeliga praktiker/ stadt emot alla farligheeter
och in til thena dagh/ hållit Rikzens wapn upprett. Nu wes
te wi i Dänmark/ hafwer H E Rren Gudh och icte mindre giorde
wel/ bewarat vår Krigsmacht/ som ther war/ gifvit honom och oss
seger öfuer fienden/ för åne os ewigh fridh/ satz worom lande sine
grensor/ och endeligen holpet sedan mestadeels hvar och en til sin
Här öfuer moste wi os förvundra/ och bekena/ såsom wi slunge;

Vår egen macht war här försvagh/
Theft moste vij sielfwa röna/
Ty gic för os til thetta slagh/
Christus then Kämpen stöna
H E Rren Zebaoth: bewyste os gött/
Then Kämpen godh/ som gass os modh/
Han wann seger och åhro.

Låter oss/ förhenkull frangeent byggia och oss förläta på then
na H E Rrens högra hand/ hvilken kan och förmåt alla våra fiender
midleggia och födrifwa. Tro våra motståndare monge/ o så är
än så vår Gudh them allom öfuerwoxen/ therfore kunne wi
medh then H. David sätta/ Ps. 3:6. Jagh fruchtar migh
inhet för mong hundrade tusend/ the som leggia
sigh emot migh alt omkring: th H E Rren min
Gudh hielper migh. Åro våra fiender siarce/ o

D

wär

vår Gudh / är än så starkare. — Gudh är värre
starkheet / vthi the flödora bedröfvelser som oft på
komne åro / Psal. 46:12. Salige åro alle the / som tro-
sta på honom / Psal. 2:12.

Thenast / när nu HEKren Gudh sådana barnhertigheer/
godheit och hielphy empor off sacerdotien / bewäfar / hwadly skulle w
så ther til göra? Medh icc ord iii. at säga: Wij äre skyldighe honora
herfore aff alt vårt hieria / tacka / lofwa / åhra / prisa och berdmania.
Ty man flungher medh glädjie om segher vthi the
Rettserdighas hyddom / säger vår Zext / thet är fromma
Christina / moste icke alleenest flang. Gudhi tackseyelse medh
glädje vthi Kyrkian / vthän och vthi theras hierera / vthi sina hws
och woningar / och såva medh Paulo, 1.Cor.15. **GUDH**
ware tac*t* / som of segren gifvit hafwer,

12
Thenna dagen hafwe w*s* begynt med tac*t*seyelse till Gudz
så är thet ocl rett at w*s* honom medh tac*t*seyelse beslute / här i
Kyrkian och hemma i våra hws. Ar HEKrans vår Gudz
hielp stoor och mycklin / så moste ocl tac*t*seyelsen vara stoor och
mycklin. Hafwer Gudh holpet os uppensbarliga (som thet w*s*
serliga skeedt är / och hela världen thet seede och hörde hafwer)
så moste ocl tac*t*seyelsen skee uppensbarligha. Konungars
och Förstars rādh och heemlighet skal man förtga.
Men Gudz werck skal man herrliga prisa och op-
penbara / säger Engelen Raphael / Tob.12:7. Therfore / losa
wer Gudh i hans dräpliga gerningar.

Så hafwa alla Helige för os glorie/hvollas Erempel till
sitteliga skola effterfölia. När then Reitserdige mannen Noah
bleff hulpen vthu Arkenom så war thet hans första arbet / at han
offradhe HEKranom Gudhi tac*t*seyelses offer / ther aff HEK-
ren Gudh en födli lucht tuchtade / Gen.8:20.

Mil. 2

Melchisedech/ Gudz Högsres Prest/ räckade HENRAN
som Gudhi/ för then herlige victorien och segren/ som Abram
hade öfver the Konungar ifrå Sot om och Somore/ och sader:
Lofvat ware Gudh then högste/ som tina fiender
beslutsit haſver i tina hand/ Gen.14:19.

När HENRAN Gudh nederlade the Cananeers Konung
Zabin/ för Israels barn/ och hans Föder öfverste Sisera, bleſſ
aff en Quinna/ Jael vidh namn/ ihål slagen/ så ſungo Dea
bora och Barak på then famma egheten/ och ſadhe: Lofver
HENRAN/ at Israel är åter ſejt vorden/
Jud.4:5.

När Gudh hade en ſtoort ringgiordet i Israel/ freſsat ſitt
ſold ifrå then grytmas Pharaos oöf och tråldom/ förgjorde
theras förföljare och holpis them til ſaker ore/ så ſung Mose
HENRANS en ſön vifsa/ Mit Jam Krore föſter togh ena
trummo vthi tina hand/ och the andra trummor alla/ fölgde helle
efter i dans medh trummor/ then ena ſettandes til then andras:
Låt os ſunga HENRANom/ han haſver giorde
ena herliga gerning/ Man och Hest haſver han
stört i haſvet/ Exod.15:20:21.

Then Helge David räckar Gudh som honom haſver holt
pee ifrå hans fienders hand/ och ifrå Sauls hand/ läns ther om
then 18. Psalma.

När som Moabs barn/ Ammons barn och the aff Amu
num/ en ſtoort hoop woro komme/ til at ſtrida emot Josephas/
badh och ropadhe til Gudh/ icke allenaſt then Gudhfruchtighe
Konungen ſelfſt/ ibland weetigheten aff Juda och Jerusalemi/
vthi HENRANS hys: Ethan oclira HENRAN Gudh förlante
then ſeger vthöfuer theras fiender/ at the alla bleſtwo ſignas/
och moſte falla/ tå försambladhe ſigh hela Juda och Jerusalemi

fanpe med Konungenom/ och komo till hoya vhi Loffzdaletnom:
För th ther loffuadhe the HÆRMAN/ ther aff är
ther rymet Loffzdaal kallat wordet/ 2.Chr.20:26.

Mår Judas Maccabæus hade slagit Gorgias och förlorat
hans lägre/ Item: slagit Lysias, hvilket medh myckie folck es
most. Judarna kommen war tådrogh Judas up til Jerusalēm/
renade Helgedomen/ förmakade Altaren och upretade Guds
tjensten/ han och ale folck offrade medh honom/ HÆRMAN
nom Gudhi tacfchelse medh glädhie/ och loffuadhe
HÆRMAN i Himmelen/ then them lycko och segher
gifvit hadhe/ i.Maccab.4:55.

Alså skulle wi ther samma och göra/ och dagh och altjdh tac-
ta och lofwa HÆRMAN GUDS som oss lycka och segher gifvit
hosace.

I dagh frögdar sigh vår Allernädigste Drot-
ning/ at Gudh i Himmelen/ som är en Fadher åch
the faderlösa/Psal.68:6. haftver drifvit hennes rett
och hennes saal/ och sitter på stolen en rätt Domare/
haftver drifvit hennes orwener tilbala/ och at
fiendens sverd mosse haftva en enda/ Psal.9:4: och
tackar Gudh!

I dagh frögda sigh heela Sveriges Rijles
Råd/ at thet råsta Råd/ El.9:6. Christus JESUS/
haftver gifvit welsignelse och krafft til theres rådh/
fordi thet herrligha vhi/ sino nampne til åhro/ och
wårt käre Fädernes land/ til salerhet och welserti
och tacka Gudh!

I dagh

I dagh frögda sīgh alla förnemlighā Genera-
ler, Cavalierer och redeliga officerare, ther öfuer/
at HÆRren Gudh hafver lärde theras hand strij-
dha/ och theras armar spenna bössor/ Psalm.18:35.
them til Fädernes landzens förswar/ būstānd och
wälferd rått bröka/ och tacka Gudh!

I dagh frögda sīgh alle Soldater och Krigg-
män/ at HÆRren Gudh/ hafver them/ genom
Öfwerhetenes stoora försichtigheet/ wel emot si-
enden vthfördt/ och medh helsa och behällen reesa
hwar och en infördt til sitt igen/ och tacka Gudh!

I dagh frögda sīgh alla Sveriges Ryles in-
byggiare/ at the medh HÆRranom Gudhi/ fun-
na nederleggia Kriggfolck/ och med wårom Gudh/
öfuer murarna springa/ Ps.18:20. och tacka Gudh!

Oså lätt os mine käre åhörare/ aff denna För-
samlingen/ icke blifwa the sidsta. Låt os upbyg-
gia HÆRranom itt tackschelje altar vthi wårt
hienta. Låt os offra honom tackoffer/ och ther
hoos medh innerligh bön fly til honom/ han wille i
lyka motta/ förlåna os succels och framgång/ och
endeligen en beständigh fridh i Tystland: Låt os
wårom Gudhi itt löfste göra/ at wij framdeles och
altiudh wille medh lydno och hörsamheet lefva vthi
en rått Gudzruchtan/ tienia honom i heligheet och

D iii

rest.

rådserdigheet i alla våra lifff-dagar / och ibland
össinbördes hans mechtighe under och herliga ger-
ningar förkunna / på thet / HERRen vår GUD
må luchta en fört lucht / och sedan frangeens medh
sina nådh / barmhertigheet / hielp och bistånd öfver
össrādha.

Nu / så frögder idher aff HERRanom i rått-
serdighe: the frome stola prisa honom herligha;
Täcker HERRanom medh harpor / och loffsum-
ger honom på Psalteare aff eino strenger. Sün-
ger honom en ny wylso / sünger wel på strengespel
medh flingande lirvudh / Psal. 33:1. seqq. Frögdens
Gudi all land / loffslinger til at åhra hans nämpne
priser honom herrligha. Säger til Gudh huru
underliga är tina gerningar / inom fiendom skal
fela för time störa mache. All land tilbidie tigh
och loffslunge tigh / loffslunge tub nämpne / Sela.
Kommer och seer uppå Gudz werck / then så under-
ligh är i sina gerningar ibland menniskors barn /
Psal. 66:1. seqq. Ey vår Gud är / then som under gör /
han hafwer bewijsat sina mache ibland folken / Psal.
77:15. HERRen är Konung / thes frögde sig
jorden / och dharna frögde sig så monga som the
är. I somelsten HERRen / hater thet onda:
HERRen bewarar sina heligas siälar / ifrå the
ogudhachtigas hand skal han frelsa them. Then
recess

rättferdigha skal altsd h lievs vpgå igen/ och fro-
mem hierom gladdie. I rättferdige frögder ider
aff HENRANOM/ och tackar honem och priser
hans heligheet / Psal. 97: 1: & 10. seqq. Süngher
HENRANOM en ny wifso/ th han gör vnderligh-
ting. Han winner segher medh sina högra hand/
och medh sinom helgha arm. Glädiens HENR-
ANOM all werlden/ süngher/ priser och lofuer.
Lofwer HENREN medh harpor/ medh harpor och
Psalmer/ medh trummeter och basuner/ frögdens
för HENRANOM/Psal. 98:1:& 5. Tacker HENR-
ANOM/ th han är godh. Lofwat ware
HENREN Israels Gudh istå ewigheet och
til ewigheet/ och alt folck säige Amen/
Halelujah, Psal. 106:1.& ult.

*Soli DEO sit gloria,
In sempiterna secula.*

Amen: Amen.

